

Raadsvoorstel

Onderwerp	Raadsvoorstel veiligheidsanalyse en inzet jeugdmarshall en jeugdBOA's
Zaakid	0637384013
Versie	
Auteur	van. Roode, A 079-46889 a.m.van.roode@zoetermeer.nl
Gemeentesecretaris	Huykman, B.J.D.
Directeur	Nood, R. van
Portefeuillehouder	Burgemeester Aptroot
Medeverantwoordelijke(n)	

Uiterste behandeldatum (+ reden)	
Programma(s)	Programma 5 Veiligheid
Eerdere besluitvorming	
Samenvatting	In Zoetermeer is op veiligheidsgebied sprake van een aantal ontwikkelingen: het aantal misdrijven neemt af, overlast en incidenten door nachthoreca nemen toe zowel in aantal als in ernst, en er is een toename in omvang en ernst van jeugdoverlast en steeds meer aan criminaliteit gerelateerde incidenten en ernstige overlastsituaties waarbij jonge Zoetermeesters betrokken zijn. Recent is een nieuwe jeugdgroep geprioriteerd, wat betekent dat voor deze groep samen met de ketenpartners een integrale groepsaankpak wordt gestart. De integrale aankpak van de nieuw geprioriteerde groep en de toegenomen jeugdoverlast past niet binnen de huidige capaciteit. Daarom wordt de inzet van een jeugdmarshall en twee jeugdBOA's voorgesteld.
Bijlagen	Begrotingswijziging

Raadsbesluit 0637384013

Raadsvoorstel veiligheidsanalyse en inzet jeugdmarshall en jeugdBOA's

De raad van de gemeente Zoetermeer;

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 29 januari 2019

Besluit

1. Voor 2019 op programma 5 Veiligheid (inclusief overhead), een budget van € 221.000 beschikbaar te stellen voor personeelskosten jeugdmarshall, jeugdBOA's en de daarbij behorende materiele kosten.
2. Voor 2020 e.v. op programma 5 Veiligheid (inclusief overhead), een jaarlijks budget van € 115.000 beschikbaar te stellen voor personeelskosten jeugdmarshall.
3. De onder ad 1. en ad 2. opgenomen lasten voor 2019 (€ 221.000) en 2020 e.v. (jaarlijks: € 115.000) ten laste te brengen van het begrotingssaldo.
4. De uit dit voorstel voortvloeiende begrotingswijziging vast te stellen.

Dit besluit treedt in werking twee weken na de bekendmaking daarvan. Tenzij over dit besluit een inleidend verzoek tot het houden van een referendum wordt gedaan.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad op 18 maart 2019

de griffier,

de voorzitter,

drs. R. Blokland MCM

Ch.B. Aptroot

Toelichting

In het [Afrondend begrotingsvoorstel 2019](#) (Bijlage 0) is opgenomen: 'Recente ontwikkeling rond veiligheid zijn reden voor nader onderzoek naar de oorzaken en noodzakelijke aanpak. Nog in 2018 zult u hierover worden geïnformeerd. Deze informatie kan leiden tot een voorstel voor noodzakelijke extra inzet en dus uitgaven. Als dat zo is, ontvangt u daarvoor dus los van de gebruikelijke planning en control cyclus een voorstel.'

Op 21 december 2018 bent u met een [memo](#) door het college geïnformeerd dat het opstellen van de veiligheidsanalyse meer tijd kost dan eerder werd verwacht, en dat u deze analyse uiterlijk eind januari 2019 ontvangt.

Met voorliggend voorstel wordt aan deze toezeggingen voldaan.

Probleemstelling en kader

In Zoetermeer is op veiligheidsgebied sprake van een aantal ontwikkelingen.

1. De veiligheid gemeten in aantal misdrijven ontwikkelt zich goed. Nagenoeg alle misdaadcijfers dalen, ook misdrijven met een grote impact voor inwoners zoals woninginbraken zijn de afgelopen jaren in aantal gedaald (zie [raadsmemo Achtmaandsrapportage misdrijfcijfers 2018](#)). De inzet om de lage aantallen vast te houden, wordt onverminderd voortgezet. Vanzelfsprekend is het streven om de cijfers waar mogelijk nog verder naar beneden te krijgen. Elk misdrijf is er één te veel.
2. Overlast en incidenten door nachthoreca nemen zowel in aantal als ernst toe. Het gaat voornamelijk om nachtclubs aan de rand van of buiten ons uitgaanscentrum in het Stadshart. De aanpak wordt onverminderd voortgezet, veelal is sluiting voor een bepaalde periode of definitief de enige oplossing.
3. Er is met name het afgelopen jaar een nieuwe ontwikkeling waar te nemen, namelijk een toename in omvang en ernst van jeugdoverlast en steeds meer aan criminaliteit gerelateerde incidenten en overlastsituaties waarbij jonge Zoetermeerders betrokken zijn, zoals:
 - een jongere had een vuurwapen meegenomen naar school;
 - een schietincident dat heeft plaatsgevonden tussen jeugdgroepen op de openbare weg;
 - een beschieting in Delft die voor een Zoetermeerse jongen fataal afliep en waarvoor andere Zoetermeerse jongeren zijn aangehouden;
 - Zoetermeerse jongeren zijn in hechtenis genomen voor verschillende geweldsincidenten in Delft;
 - georganiseerde vechtpartijen waar weddenschappen aan gekoppeld waren in Oosterheem;
 - in Palenstein is een media-interview verstoord door jongeren.

Er zijn signalen dat het probleem groeit waardoor dringend een intensieve aanpak vereist is. Op dit moment zijn er meer dan 14 aangehouden verdachten, de groep neemt in omvang toe, merendeels tussen de 14 en 23 jaar, die mogelijk betrokken zouden zijn bij schietpartijen en afpersingen, en die te linken zijn aan een nieuwe (criminele) jeugdgroep. Deze jeugdgroep is recent door de lokale driehoek¹ als vierde jeugdgroep in Zoetermeer geprioriteerd, wat betekent dat door de aanpak problematische jeugd een integrale groepsaanpak wordt gestart, in samenwerking met onder andere het Openbaar Ministerie, de politie, scholen, reclassering en jongerenwerk. Deze nieuwe jeugdgroep raakt meerdere wijken in de stad.

Hoewel binnen de bestaande formatie zoveel als mogelijk de taken zo worden verdeeld dat maximale capaciteit wordt ingezet op de jeugdaanpak, is de huidige capaciteit niet voldoende

¹ Bestaande uit de gebiedsofficier van justitie, de burgemeester en de teamchef van politie.

om voor deze nieuwe ontwikkelingen een effectieve aanpak te ontwikkelen en uit te voeren. Deze nieuwe groep vergt een andere aanpak dan andere geprioriteerde groepen. Zowel het Openbaar Ministerie als de politie zorgen voor capaciteit, de gemeente wordt gevraagd dat ook te doen. Ook vanuit het voortgezet onderwijs is gevraagd intensiever samen te werken gezien de groeiende problematiek.

Voorstel/keuzemogelijkheden/risico's

Door de ernst van de gedragingen en de impact op meerdere wijken in de stad door de nieuw geprioriteerde jeugdgroep, wordt de inzet van een coördinator en initiator, de jeugdmarshall, voorgesteld. Deze geïntensiveerde aanpak moet op de kortst mogelijke termijn worden gestart, heeft de intensiteit van de aanpak van de stadsmarshall, is gericht op een wijk overstijgende integrale groeps- en persoonsgerichte aanpak, en omvat zowel vroegsignalering, preventie en repressie. Daarnaast is het voorstel om de schoolwijkagenten versterking te bieden middels jeugdBOA's (handhavers). Deze richten zich, anders dan de BOA's, specifiek op de jeugd die deel is van bovengenoemde problematieken zullen dus wijkoverschrijdend werken. Vanuit politie en scholen wordt aangegeven dat zij zien dat criminele organisaties proberen om jongeren de criminaliteit in te trekken. Dit gebeurt natuurlijk op allerlei manieren, maar ook in de openbare ruimte, bijvoorbeeld in de fysieke omgeving van scholen. Binnen de huidige aanpak van problematische jeugdgroepen en de voorgestelde aanpak door de jeugdmarshall is een van de aandachtspunten om te zorgen dat jongeren niet (dieper) in de criminaliteit terecht komen. De inzet van de gespecialiseerde jeugdBOA's in bijvoorbeeld de omgeving van scholen of plekken waar problematische jeugdgroepen zich ophouden blijkt een zeer nodige aanvulling op de huidige en voorgenomen aanpak van problematische en criminele jeugdgroepen te zijn als onderdeel van de aanpak om nieuwe aanwas te voorkomen. Daarnaast wordt ongewenst gedrag binnen school ook buiten school voortgezet. Scholen doen zelf al veel om ongewenst gedrag te stoppen, alleen kunnen scholen in de fysieke omgeving van de school hier niet altijd voldoende op ingrijpen.

Voorstel 1: Inzet jeugdmarshall (1 fte)

De focus van de jeugdmarshall is de nieuwe (vierde) geprioriteerde jeugdgroep die betrokken is bij (middel)zware criminaliteit en die wijkoverstijgend moet worden aangepakt. De ervaring van de afgelopen jaren met de aanpak problematische jeugd leert dat als er één persoon regie voert op de groep, de groepsdynamiek kan worden beïnvloed en de groep grotendeels verdwijnt. De gemeente heeft de regierol in de aanpak problematische jeugdgroepen conform het landelijke 7 stappen-model², dit is een werkproces die de aanpak van problematisch groepsgedrag beschrijft van eerste signaal tot monitoring en evaluatie. De jeugdmarshall legt contact met de jongeren en hun (woon)omgeving en heeft daarnaast kennis van hun (culturele) achtergrond, weet wat er aan problematiek speelt en weet hoe hij/zij met deze jongeren om moet gaan. Daarnaast levert de jeugdmarshall in het kader van de integrale aanpak problematische jeugdgroepen³ een belangrijke bijdrage als schakel tussen de andere betrokken instanties via de groeps- en casusoverleggen van het Uitvoeringsoverleg Veiligheid en Zorg en in het Veiligheidshuis (zoals het Openbaar Ministerie, reclassering en hulpverlening). Ook werkt de jeugdmarshall nauw samen met de schoolwijkagenten, jeugdBOA's, jongerenwerk, wijkregisseurs, wijkagenten en wijkhandhavers en het onderwijs. De jeugdmarshall zal vanuit het veiligheidsdomein nauw samenwerken met het sociaal domein. Er zal integraal worden afgestemd zodat beide domeinen elkaar versterken. Dit past binnen de huidige integrale werkwijze van het uitvoeringsoverleg veiligheid en zorg en het jeugdbeleid. Er zal zoveel mogelijk gehandeld worden uit één plan en één regisseur.

² <https://wegwijzerjeugdenveiligheid.nl/onderwerpen/jeugdgroepen/7-stappenmodel>

³ De aanpak van problematische jeugdgroepen is opnieuw als één van de speerpunten in de door de raad vastgestelde Kadernota Integraal Veiligheidsbeleid Zoetermeer opgenomen. In het memo Aanpak Problematische Jeugd in Zoetermeer is de aanpak weergegeven die de afgelopen vier jaar, samen met o.a. de voormalige Stadsmarshall, is ontwikkeld. Tijdens de Commissie Samenleving van 8 november 2018 is de raad eveneens bijgepraat over de aanpak.

Voorstel 2: Inzet jeugdBOA's (2 fte.)

Binnen team Handhaving bestaat het specialisme jeugdBOA nu nog niet. Dat betekent dat de twee nieuwe jeugdBOA's speciaal worden geselecteerd en zo nodig extra opgeleid om maximaal effectief te kunnen zijn binnen de aanpak van jeugdoverlast. Zij kunnen ook de andere BOA's helpen om problemen bij jongeren te herkennen en om effectief op te treden binnen de integrale aanpak van jeugdoverlast. In het college-akkoord is opgenomen dat het aantal BOA's in de periode 2020 t/m 2022 met 7 fte. wordt uitgebreid. Voorgesteld wordt om vooruitlopend daarop van deze 7 fte in 2019 alvast 2 fte. in te zetten op de jeugdproblematiek. Deze inzet is nu hoogstnodig, als deze capaciteit uit de huidige bezetting zou moeten worden gehaald, komen de reguliere handhavingstaken teveel onder druk te staan.

Te vragen besluiten

1. Voor 2019 op programma 5 Veiligheid (inclusief overhead), een budget van € 221.000 beschikbaar te stellen voor personeelskosten jeugdmarshall, jeugdBOA's en de daarbij behorende materiele kosten.
2. Voor 2020 e.v. op programma 5 Veiligheid (inclusief overhead), een jaarlijks budget van € 115.000 beschikbaar te stellen voor personeelskosten jeugdmarshall.
3. De onder ad 1. en ad 2. opgenomen lasten voor 2019 (€ 221.000) en 2020 e.v. (jaarlijks: € 115.000) ten laste te brengen van het begrotingssaldo.
4. De uit dit voorstel voortvloeiende begrotingswijziging vast te stellen.

Financiële paragraaf

In onderstaande tabel staan de financiële consequenties van de inzet van een jeugdmarshall en twee jeugdBOA's. De jeugdmarshall is aanvullend op de bestaande formatie en wordt ingezet zolang dat noodzakelijk is. Voor de jeugdBOA's wordt alleen voor 2019 budget gevraagd. Het coalitieakkoord voorziet budgettaire in de aanvullende inzet van zeven BOA's in de periode vanaf 2020 t/m 2022.

In de Programmabegroting 2019 – 2022, voortvloeiend uit het coalitieakkoord, is opgenomen dat in de periode 2020 t/m 2022 zeven extra BOA's ingezet kunnen worden, met een kleinere aanvullende inzet in 2019. In het afrondend begrotingsvoorstel 2019 is deze aanvullende inzet in 2019 vervallen (zie paragraaf 2.2: aanpassing coalitieakkoord). Het voorliggende voorstel gaat om de inzet van twee BOA's voor de periode april t/m december 2019, waardoor een deel van het afrondend begrotingsvoorstel 2019 wordt teruggedraaid. De genoemde kosten zijn inclusief overhead en materiele kosten.

x € 1.000	2019	2020	2021	2022	2023 e.v.
<u>Lasten (loonkosten en overhead per fte)</u>					
Personeelskosten jeugdmarshall vanaf april 2019 - inzet jeugdmarshall (1,0 fte)	86	115	115	115	115
Personeelskosten jeugdBOA's april t/m december 2019 - inzet jeugdBOA's (2,0 fte, schaal 6)	116	0	0	0	0
Materiele kosten jeugdBOA's⁴ - ten behoeve van 2 fte jeugdBOA's	19	0	0	0	0
Saldo t.l.v. begrotingssaldo	221	115	115	115	115

De eenmalige en structurele financiële lasten komen ten laste van het begrotingssaldo. In het afrondend begrotingsvoorstel 2019 is aangegeven dat de recente ontwikkelingen rond veiligheid reden zijn voor nader onderzoek naar de oorzaken en noodzakelijke aanpak. Met het voorliggende voorstel wordt aan deze toezegging voldaan.

Dit advies vraagt extra middelen buiten de integrale afwegingsmomenten van het voorjaars- en najaarsdebat. In de toelichting van het voorstel is de noodzaak hiervoor opgenomen.

Samenspraak en Communicatie

Over dit voorstel vindt geen samenspraak plaats.

Duurzaamheid

N.v.t.

Toegankelijkheid en bruikbaarheid voor gehandicapten

N.v.t.

Rapportage en evaluatie

Twee jaar na de start van de jeugdmarshall en de jeugdBOA's, of eerder als daar aanleiding voor is, wordt deze inzet geëvalueerd.

Begrotingswijziging

Een begrotingswijziging is toegevoegd. De directe kosten worden verantwoord in programma 5 en de overheadkosten in het overzicht overhead.

⁴ Onregelmatigheidstoeslag, vervoersmiddelen/bike, kleding, kapitaallasten handhelds + printer + portofoons en vaktechnische opleidingen.